

Cofanie licznika i konsekwencje z tym związane...

Wojciech Kubiak
Adwokat

Zjawisko cofania licznika znane jest większości kierowców ze słyszenia. Niestety część z nich na własnej skórze przekonała się co to oznacza w praktyce.

Szczególnie wtedy gdy kupując samochód, co prawda wieloletni, ale z niewielkim przebiegiem co jakiś czas trzeba było korzystać z pomocy warsztatu samochodowego. Dopiero po dokładnym sprawdzeniu okazało się, że dany samochód ma znacznie większy przebieg, aniżeli wynikało to ze stanu licznika pojazdu z dnia jego zakupu.

Co wtedy pozostawało?

Dochodzenie odszkodowania w procesie karnym na podstawie art. 286 kodeksu karnego, gdzie oskarżonym mógł być tylko i wyłącznie ten, kto sprzedał nam samochód. Należało wykazać, że zostaliśmy wprowadzeni w błąd i ponieśliśmy określoną szkodę.

Było to trudne w realizacji i często perspektywa długotrwałego procesu zniechęcała pokrzywdzonych do dochodzenia swoich praw.

Mając zatem na uwadze wieloletni, w zasadzie bezkarny proceder cofania liczników, nowelizując kodeks karny

wprowadzono nowy przepis dotyczący tej problematyki. Brzmi on następująco:

Art. 306a [Zmiana wskazań drogomierza]

§ 1. Kto zmienia wskazanie drogomierza pojazdu mechanicznego lub ingeruje w prawidłowość jego pomiaru, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto zleca innej osobie wykonanie czynu, o którym mowa w § 1.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Oznacza to, iż podlega karze każdy kto „majstruje” przy drogomierzu, powodując zmiany jego wskazania względnie ingeruje w prawidłowość jego pomiaru. Kara jak wynika z powołanego przepisu, w swej górnej granicy nie jest mała i tylko od Sądu będzie zależało wydawanie surowszych wyroków, bo szkodliwość społeczna tego rodzaju działaniu jest wysoka.

Istotnym jest zasygnalizowanie, a wynika to ze wskazanego przepisu prawa, iż karze podlega także ten, kto zleca ogólnie rzecz biorąc „manipulację” przy drogomierzu. Nowelizację kodeksu karnego wprowadzono w dniu 25 maja 2019 roku.

Z kolei z dniem 1 stycznia 2020 roku wszedł w życie paragraf 12 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie kontroli ruchu drogowego dotyczący kontroli drogowych. Od tego dnia policjanci oprócz standardowego sprawdzania prawa jazdy i weryfikacji ubezpieczenia OC są zobowiązani do spisywania stanu licznika pojazdu.

Dokonujący kontroli policjant zobowiązany jest do przekazania danych widniejących na liczniku do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. W skrócie SI CEPIK, czyli System Informatyczny Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców zawierający informacje o pojazdach zarejestrowanych w Polsce i kierowcach posiadających uprawnienia do kierowania. Zasady prowadzenia SI CEPIK reguluje ustawa Prawo o Ruchu Drogowym.

Najważniejsza jest jednak informacja, że SI CEPIK obejmuje dwie ewidencje: Centralną Ewidencję Pojazdów (CEP) oraz Centralną Ewidencję Kierowców (CEK).

Oczywiście każdy kierowca zobowiązany jest do umożliwienia policjantowi dokonania odczytu z licznika pojazdu.

Jak wspominałem określona czynność sprawdzenia stanu licznika jest obowiązkowa podczas rutynowych kontroli pojazdów. Wyjątki a więc sytuacje gdy policjanci nie będą sprawdzać stanu licznika w pojeździe, to kontrole pojazdów w czasie akcji sprawdzania trzeźwości kierowców gdzie policjanci muszą się głównie skupić na kontrolach trzeźwości i wyeliminowania niebezpieczeństwa w postaci pijanych kierowców z ruchu drogowego. Wyjątki dotyczą też pojazdów holowanych i na lawetach.

Także z dniem 1 stycznia 2020 roku wszedł w życie art. 81a ustawy prawo o ruchu drogowym (Dz. U z 2019r. poz. 870). Mówi on, że wymiana drogomierza jest dopuszczalna, gdy drogomierz nie odmierza przebiegu pojazdu w sytuacji, w której ze względu na przeznaczenie drogomierza powinien ten przebieg odmierzać lub gdy jest konieczna wymiana elementu pojazdu, z którym drogomierz jest nierozdzielnie związany. Wymiana drogomierza może nastąpić tylko na drogomierz sprawny i właściwy dla danego typu pojazdu. Z powyższego przepisu wynika, że wymieniony drogomierz musi pochodzić z konkretnego modelu pojazdu jakkolwiek z innym przebiegiem i rocznikiem. Oczywiście nie musi być nowy.

Istotną jest informacja, że przepisy regulujące zasady wymiany drogomierza w samochodzie wchodzące w życie 1 stycznia 2020 roku mają zastosowanie wyłącznie do liczników, które zostały zamontowane od tego dnia. Skoro już doszło do wymiany drogomierza to właściciel pojazdu zobowiązany jest do zgłoszenia tego faktu. Zgłoszenie należy dokonać w Stacji Kontroli Pojazdów w terminie 14 dni od wymiany drogomierza. W tejże stacji diagnosta odczytuje wskazanie drogomierza i przekazuje informacje o jego stanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów. Warunkiem przekazania odczytu z drogomierza przez diagnostę do Centralnej Ewidencji Pojazdów jest uprzednie złożenie oświadczenia przez właściciela pojazdu.

Powinno ono zawierać:

- imię i nazwisko składającego oświadczenie;
- numer PESEL składającego oświadczenie, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
- adres zamieszkania składającego oświadczenie;
- dane identyfikujące pojazd;
- datę i przyczynę wymiany drogomierza;
- oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;
- czytelny podpis składającego oświadczenie.

Oświadczenie właściciela pojazdu przekazywane jest do właściwego starosty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie organu zobowiązanego do przechowywania oświadczenia właściciela lub posiadacza pojazdu o wymianie drogomierza oraz sposobu przekazywania tego oświadczenia z dnia 23.12.2019r. (Dz. U. z 2019r. poz. 1519.)

Po odczycie przez diagnostę nowy przebieg zostanie „zalegalizowany”.

Warto odnotować, że diagnosta nie może odmówić odczytania drogomierza gdy właściciel pojazdu nie dotrzymał 14 dniowego terminu na zgłoszenie jego wymiany. Także nie sprawdza i nie wnika w przyczynę wymiany drogomierza oraz tego czy faktycznie został wymieniony. Diagnosta może stwierdzić negatywny odczyt drogomierza w następujących przypadkach:

- wartość wskazania drogomierza jest nieczytelna lub niekompletna,
- drogomierz nie pokazuje żadnej wartości,
- brak jest zamontowanego drogomierza lub jest nieprawidłowo zamontowany w szczególności w miejscu do tego konstrukcyjnie nieprzeznaczonym,
- zamontowany drogomierz jest niewłaściwy do danego typu pojazdu.

Z przedstawionych faktów i okoliczności, wynika, że obecnie jest dużo łatwiej wykryć manipulacje przy licznikach samochodowych.

Ale czy wystarczy to do do pełnego bezpieczeństwa przy zakupie używanego samochodu!? Wydaje się, że aby osiągnąć ten komfort należy przy zakupie używanego pojazdu zawsze sprawdzać numer VIN i korzystać ze strony historiapojazdu.gov.pl. ■

